

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
проректора з наукової роботи

від 27 грудня 2022 року

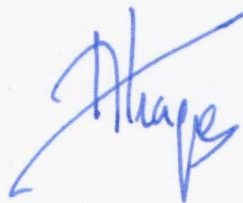
№9

На засіданнях Науково-технічної ради Львівського національного університету імені Івана Франка 12-15 грудня 2022 року заслухано та обговорено звіти про наукову роботу факультетів і наукових підрозділів Університету у 2022 році та відзначено високий рівень наукових здобутків учених Університету.

На заключному засіданні 21 грудня 2022 року прийнято ухвалу НТР “Про підсумки наукової діяльності Університету у 2022 році” (протокол № 10 від 21.12.2022 року), яку скеровано деканам факультетів, керівникам підрозділів, і пропоную розглянути її на засіданнях Вчених (науково-технічних) рад факультетів (підрозділів) Університету та взяти до виконання.

Розпорядження розміщено на інтернет-сторінці НДЧ: www.lnu.edu.ua →
Наука → Науково-дослідна частина.

Проректор
з наукової роботи

Роман ГЛАДИШЕВСЬКИЙ

**УХВАЛА
НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ РАДИ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
“ПРО ПІДСУМКИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ У 2022 РОЦІ”**

Протокол № 10

21.12.2022 р.

м. Львів

На засіданнях Науково-технічної ради (далі – НТР) 12–15 грудня 2022 року заслухано та обговорено звіти про наукову роботу факультетів і наукових підрозділів Львівського національного університету імені Івана Франка (далі – Університет) за 2022 рік. НТР зазначає, що за звітний період, попри російську воєнну агресію проти України, Університет має вагомі здобутки в науковій роботі.

У 2022 році наукові дослідження в Університеті виконували 1984 науково-педагогічні працівники, із них 295 докторів наук, 1213 кандидатів наук і докторів філософії та 124 штатні наукові працівники Науково-дослідної частини (далі – НДЧ), із них 8 докторів наук, 54 кандидатів наук і докторів філософії.

Загальний обсяг фінансування становив 42966,0 тис. грн. Фінансування держбюджетної тематики – 21304,0 тис. грн, а фінансування для підтримки шести наукових об’єктів національного надбання України – 2020,0 тис. грн. Обсяг фінансування спеціальної тематики склав 1284,0 тис. грн (у тім числі міжнародні угоди – 480,0 тис. грн, обсяг госпдогвірної тематики – 804,0 тис. грн). Одержано 17 грантів на суму 15392,0 тис. грн та 2 інноваційні проєкти Програми сприяння інноваційному та науково-технологічному розвитку у Львівській області на суму 2967,0 тис. грн.

Науковці Університету опублікували 159 монографій, з них 66 видано за кордоном, 23 підручники, 172 навчальні посібники, 3350 статей, з них 811 – у журналах, які індексуються в наукометричних базах даних Scopus і Web of Science (серед них 419 – у журналах із імпаکت-фактором впливовості), та 639 – в інших закордонних виданнях; видали 70 випусків Вісника Львівського університету та інших періодичних видань.

Університет є засновником і видавцем 50 наукових періодичних видань, а саме Вісника Львівського університету (21 Серія), 17 збірників наукових праць, 11 наукових і одного науково-популярного журналу.

До Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук і доктора філософії, у категорії “А” входить “Журнал фізичних досліджень”. У категорії “Б” – 25 видань Університету, одне видання – в очікуванні на рішення Атестаційної колегії МОН України, три видання готують документи.

“Вісник Львівського університету. Серія біологічна”, “Журнал фізичних досліджень” і “Журнал обчислювальної та прикладної математики. Серія обчислювальна математика” входять до наукометричної бази даних Web of Science; “Журнал фізичних досліджень”, “Математичні студії” і “Біологічні студії” входять до наукометричної бази даних Scopus; “Вісник Львівського університету. Серія географічна”, “Вісник Львівського університету. Серія журналістика”, “Вісник Львівського університету. Серія соціологічна”, “Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії”, “Вісник Львівського університету. Серія юридична”, збірники наукових праць “Вроцлавсько-Львівський юридичний збірник”, “Іноземна філологія”, “Мова і суспільство” входять до наукометричної бази даних Index Copernicus International; збірник “Іноземна філологія” входять до наукометричної бази даних EBSCO та індексуються в базі даних Directory of Open Access Journals; журнал “Український часопис конституційного права” – до Scientific Indexing Services та Academic Resource Index.

За звітний період в Університеті відкрито 7 спеціалізованих рад із захисту докторських дисертацій (ще 7 на перереєстрації) і створено 50 спеціалізованих разових рад із захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Наукові та науково-педагогічні працівники, а також докторанти та аспіранти Університету захистили 5 докторських і 49 дисертацій кандидата наук, доктора філософії (із них 1 – випусниця докторантури, 43 випусники аспірантури). У докторантурі перебували 18 докторантів, в аспірантурі навчалися 988 аспірантів: 719 – на денній, 269 – на заочній формах.

Наукові та науково-педагогічні працівники відзначені державними нагородами, почесними званнями, преміями та іншими відзнаками, зокрема:

- доцент Мирон Рудиш, науковий співробітник Василь Кордан, доцент Павло Щепанський, молодша наукова співробітниця Мирослава Горяча – Премія Президента України за роботу “Нові мультифункціональні монокристалічні та полікристалічні матеріали для акумуляторів, накопичувачів водню, сенсорної техніки та електроніки”;
- професор Христина Гнатенко – Премія Верховної Ради України молодим ученим за роботу “Опис квантованості простору за допомогою деформованих алгебр зі збереженням фундаментальних фізичних принципів та верхня межа для кванта довжини”;
- провідний науковий співробітник Юрій Сливка – Премія Верховної Ради України молодим ученим за роботу “Кристалічна інженерія р-комплексів купруму(І) і аргентуму(І) з алільними похідними гетероциклічних сполук та їх нелінійно-оптичні властивості”;
- доцент Роман Бігун – Премія Верховної Ради України молодим ученим за цикл праць “Електричні, оптичні та структурні властивості нанорозмірних плівок металів”;
- старший науковий співробітник Ярослав Шпотюк – Премія Верховної Ради України молодим ученим за роботу “Мультифункціональні склуваті середовища з рідкісноземельними активаторами для сучасної ІЧ фотоніки”;
- старший науковий співробітник Олександр Ющук, молодший науковий співробітник Оксана Кошля – Премія Верховної Ради України молодим ученим за роботу “Нові регуляторні механізми біосинтезу клінічно-важливих антибіотиків”;
- учитель Львівського фізико-математичного ліцею-інтернату при Львівському національному університеті імені Івана Франка Ігор Теличин – орден “За заслуги” II ступеня;
- професор Володимир-Богдан Вовк – Почесне звання “Заслужений працівник освіти України”;
- професор Богдан Павлик – Почесне звання “Заслужений працівник освіти України”;
- доцент Ольга Щодра – Почесне звання “Заслужений працівник освіти України”;
- старший викладач Оксана Мельничук – Почесне звання “Заслужений працівник культури України”;
- професор Роман Сілецький – Грамота Верховної Ради України “За заслуги перед Українським народом”;
- доцент Андрій Козицький – Обласна премія імені Героя України Степана Бандери у номінації “Науково-навчальна діяльність”;
- доцент Олег Романчук – Премія імені В’ячеслава Чорновола за найкращу публіцистичну роботу в галузі журналістики; Обласна премія імені Героя України Степана Бандери у номінації “Політична діяльність”;
- професор Микола Ільницький – Літературна премія імені Романа Гамади;
- професор Володимир Кирилич, професор Олег Бордун, професорка Богдана Криса – Почесне звання “Заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка”.

Стипендіати Кабінету Міністрів України для молодих вчених:

- професорка Христина Гнатенко;
- професор Назар Демчишак;
- доцент Андрій Кузьмак;
- доцент Маркіян Кушлик;
- доцентка Ольга Масловська;
- доцентка Марія Нагалєвська;
- доцент Мирон Рудиш;
- доцент Юрій Сливка;
- доцент Павло Щепанський;
- провідний науковий співробітник Ярослав Шпотюк.

У 2022 році в Університеті проведено 86 наукових конференцій, з них 32 – міжнародні. Науковці Університету виступили з 2483 доповідями на наукових конференціях, виголосили 1914 доповідей на Звітній науковій конференції Університету за 2021 рік, здійснили 26 виїздів за кордон для участі у міжнародних конференціях і семінарах.

Найефективніші розробки науковців захищено 19 патентами України, з них 3 – на винаходи. До Державного підприємства “Український інститут інтелектуальної власності” подано 20 заявок, із них 5 – на винаходи.

На базі Університету проведено I тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт на 19 факультетах із 68 галузей знань і спеціальностей. Участь взяло 718 студентів. 119 студентів подали роботи на II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з різних галузей знань і спеціальностей.

Львівський національний університет імені Івана Франка був призначений базовим закладом вищої освіти для проведення конкурсу зі спеціальностей: “Переклад” (прорецензовано 75 робіт); “Соціолінгвістика” (прорецензовано 17 робіт); “Сценічне мистецтво” (прорецензовано 5 робіт); “Фінансова екосистема” (прорецензовано 22 роботи); “Фінансова безпека” (прорецензовано 51 роботу).

Наказом Міністерства освіти і науки України було відмінено II тур Конкурсу. Львівський національний університет імені Івана Франка нагородив дипломами 119 студентів переможців першого туру Конкурсу: економічний факультет – 25 студентів; факультет педагогічної освіти – 16 студентів; юридичний факультет – 11 студентів; факультет управління фінансам та бізнесу – 10 студентів; географічний факультет – 6 студентів; історичний факультет – 6 студентів; філологічний факультет – 6 студентів; хімічний факультет – 6 студентів; факультет іноземних мов – 5 студентів; факультет міжнародних відносин – 5 студентів; філософський факультет – 5 студентів; біологічний факультет – 4 студенти; факультет журналістики – 3 студенти; факультет культури і мистецтв – 3 студенти; факультет прикладної математики та інформатики – 3 студенти; факультет електроніки та комп’ютерних технологій – 2 студенти; геологічний факультет – 1 студент; механіко-математичний факультет – 1 студент; фізичний факультет – 1 студент. Також, нагородили дипломами 45 студентів (переведених з Університету банківської справи) переможців першого туру Конкурсу: економічний факультет – 18 студентів; факультет управління фінансами та бізнесу – 14 студентів; ТВСП “Черкаське навчально-наукове відділення Львівського національного університету імені Івана Франка” – 13 студентів.

В 2022 році у Львівському національному університеті імені Івана Франка на базі факультету прикладної математики та інформатики було проведено I (університетський) та II (західний регіон) етапи студентської олімпіади з програмування.

Три студентські команди зі спортивного програмування (збірні з різних кафедр) зайняли одне перше і два третіх місць у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування 2022 р., що одночасно є II етапом Міжнародної студентської олімпіади з програмування ICPC. На Міжнародній олімпіаді з програмування ICPC 2022 (півфінал Південно-східної Європи) команда студентів факультету у складі М.Ю. Щерби, В.Я. Проціва, П.В. Тарнавського посіли III місце та здобула право брати участь у фіналі Чемпіонату світу.

У звітний період на факультетах Університету було проведено 23 наукові та науково-практичні конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, із них 8 міжнародних та 11 всеукраїнських.

У доробку студентів – 567 наукових статей, з них 186 – одноосібних, та 1771 теза доповідей на конференціях, у тому числі 1216 одноосібних. У роботі наукових конференцій взяли участь 1735 студентів (у міжнародних – 1070).

Згідно з “Положенням про преміювання працівників, докторантів, аспірантів і студентів Університету за наукові здобутки” у 2022 році виплачено грошові винагороди за захист докторських дисертацій, наукове керівництво дисертаціями доктора філософії, кандидатськими та консультування докторськими дисертаціями, публікацію статей у наукових журналах, що індексуються в наукометричних базах даних Scopus та Web of Science, патенти, отримані на ім’я Університету.

НТР відзначає:

■ важливі наукові досягнення:

• Природничі науки

Розроблено технологію, конструкторську документацію, регламент та виготовлено вузол змішування реагентів модульної установки очистки фільтратів полігонів твердих побутових відходів. Тема: “Технологія реагентного очищення фільтратів полігонів твердих побутових відходів: вузол змішування реагентів”, доц. Бойчишин Л.М.

Створено нові екологічно безпечні евтектичні припої різного функціонального призначення. Тема: “Нові екологічно безпечні евтектичні припої різного функціонального призначення”, доц. Штаблавий І.І.

Розроблено зразки нових надтвердих матеріалів на основі карбиду бору для елементів захисту.
Тема: “Синтез нових надтвердих керамічних композитів з боридами та силіцидами металів”, академік НАН України, проф. Гладішевський Р.Є.

• Біологічні науки

Розроблено технологію використання мутантів актинобактерій до антибіотиків в отриманні надпродуцентів мікробних метаболітів.

Тема: “Мутації стійкості актинобактерій до антибіотиків: джерело нових уявлень про механізми резистентності та біотехнологічних знарядь”, проф. Федоренко В.О.

• Технічні науки

Розроблено ефективні моделі машинного навчання для аналізу потокових відеоданих.

Тема: “Дослідницько-освітній хаб технологій штучного інтелекту “AIT Research&Learning HUB”, доц. Шувар Р.Я.

Розроблено систему для класифікації фейкових новин та повідомлень.

Тема: “Розробка програмних засобів інформаційної безпеки”, доц. Оленич І.Б.

• Суспільні науки

Обґрунтовано способи та методи запровадження європейських правових стандартів в контексті реформування національного законодавства України та євроінтеграційної стратегії розвитку. Досліджено модель та правові механізми співробітництва між Україною та Європейським Союзом у різних сферах суспільних відносин.

Тема: “Міжнародно-правові та національні механізми реалізації європейського та євроатлантичного курсу зовнішньої політики України», проф. Микієвич М.М.

• Гуманітарні науки

Розроблено концепцію освітньо-наукового інтернет-порталу «Іван Франко».

Тема: “Національна ідентичність у загальноєвропейському контексті: літературно-науковий дискурс Івана Франка», проф. Пилипчук С.М.

▪ високий рівень організації наукової роботи та вагомі наукові здобутки працівників:

- факультетів хімічного, біологічного, географічного та фізичного (природничі науки);
- факультетів історичного, управління фінансами та бізнесу, педагогічної освіти та юридичного (соціогуманітарні науки);

▪ значні досягнення науковців:

- факультетів філологічного, історичного, філософського та географічного в опублікуванні монографій, а також факультетів історичного, філологічного, міжнародних відносин та хімічного в опублікуванні монографій у закордонних видавництвах;
- факультетів іноземних мов, міжнародних відносин, юридичного та географічного в опублікуванні підручників;
- факультетів географічного, іноземних мов, механіко-математичного та філологічного в опублікуванні посібників;
- факультетів хімічного, фізичного, механіко-математичного, біологічного в опублікуванні статей у виданнях з імпаکت-фактором;
- факультетів економічного, прикладної математики та інформатики, біологічного та педагогічної освіти в опублікуванні статей у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus, Index Copernicus (соціогуманітарні науки);
- факультетів хімічного, фізичного, електроніки та комп’ютерних технологій та біологічного в патентно-ліцензійній діяльності;
- факультетів біологічного, хімічного, геологічного у залученні грантів;
- факультетів біологічного, хімічного, електроніки та комп’ютерних технологій та економічного у виконанні госпдоговорів;
- факультету прикладної математики та інформатики у підготовці студентів до міжнародних турнірів;
- факультету прикладної математики та інформатики в розробці програми для підготовки індивідуальних електронних наукових звітів;
- факультету іноземних мов за перекладацьку і міжнародну діяльність з інформування світової громадськості про стан і потреби науки й університетів в Україні;

- факультету журналістики у міжнародній співпраці (спільно із факультетом політичних наук і журналістики Університету імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща) відкрито нову магістерську освітньо-наукову програму двох дипломів “Нові медіа і комунікаційні технології” і здійснено перший набір);
- Астрономічної обсерваторії, Ботанічного саду та Наукової бібліотеки у науково-просвітницькій діяльності;
- культурно-просвітницьку діяльність факультету культури і мистецтв;
- велику кількість нагород Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, яку здобули студенти економічного, юридичного, історичного та філософського факультетів;
- працівників і докторантів, які захистили докторські дисертації: Белінська Л.С. (факультет культури і мистецтв), Бурак В.Я., Вацишин М.Я. (юридичний факультет), Головатий Ю.Д. (механіко-математичний факультет), Савка І.В. (факультет іноземних мов);
- працівників і випускників аспірантури, які вчасно захистили дисертації доктора філософії та кандидата наук: на факультетах юридичному (11), педагогічної освіти (8), історичному (6);
- роботу центрів колективного користування науковим обладнанням “Лабораторія матеріалознавства інтерметалічних сполук” та “Міжуніверситетський центр колективного користування клітинної біології та біоенергетики”;
- діяльність Центру досконалості імені Жана Моне “Західноукраїнський дослідницький центр з європейських студій”;
- внесення колекцій викопних решток фауни і флори Палеонтологічного музею до Державного реєстру об’єктів, що становлять національне надбання України.

Науково-технічна рада Львівського національного університету імені Івана Франка ухвалила:

- сприяти розвитку Наукового парку Львівського університету “Інновації та підприємництво” для підтримки науково-технічної та інноваційної діяльності, ефективного і раціонального використання наукового потенціалу, матеріально-технічної бази, комерціалізації результатів наукових досліджень та їхнього впровадження, підготовки стартапів;
- підготувати та подати від Університету проєкти на фінансування від Рамкової програми ЄС “Горизонт Європа”, в рамках програм “Еразмус”, Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво, Вишеградської четвірки і Східного партнерства;
- розширити можливості підтримки молодих науковців Університету шляхом залучення до участі в держбюджетних темах, міжнародних проєктах і грантах, стипендійних програмах, а також матеріального заохочення;
- сприяти формуванню міжфакультетських наукових груп для підвищення якісного складу учасників потенційних держбюджетних тем;
- створити нові центри колективного користування науковим обладнанням та інноваційні лабораторії;
- поглибити міжнародну наукову співпрацю та запрошувати провідних вчених для наукової й освітньої діяльності;
- активізувати трансфер технологій, забезпечувати захист об’єктів права інтелектуальної власності;
- запланувати і здійснити технічне оновлення комп’ютерної бази та програмного забезпечення для організації і проведення науково-дослідної роботи учасників освітньо-наукового процесу;
- продовжити діяльність щодо включення періодичних наукових видань Університету до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus, а також реєстрації електронних видань; забезпечувати періодичність випуску наукових видань Університету і підвищувати їхній статус до категорії “А”;
- сприяти збільшенню кількості англійських статей у періодичних виданнях Університету, впровадити вебсайти видань;

- висвітлювати досягнення науковців Університету на публічних заходах, радіо, телебаченні, у пресі, соціальних мережах, на вебсторінці Університету із залученням провідних вчених і Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених;
- забезпечити більш тісну співпрацю зі зовнішніми стейкхолдерами, що допоможе змінити напрямки наукової роботи відповідно до сучасних потреб регіону, а також сприятиме впровадженню результатів досліджень;
- розширити перелік експедицій факультетів Університету;
- збільшити кількість сертифікованих курсів, зокрема на платформі Наукового парку Львівського університету “Інновації і підприємництво”;
- збільшити цільове фінансування на закупівлю іноземної наукової літератури (журнали, монографії);
- забезпечити підписку на вітчизняні і зарубіжні електронні фахові журнали;
- провести підписку на ресурси електронних баз даних закордонних університетів в галузі гуманітарних наук;
- клопотати перед Міністерством освіти і науки України про запровадження національного індексу наукового цитування видань;
- завершити створення єдиного інформаційного середовища для електронного звітування та рейтингування працівників, кафедр і факультетів Університету.

НТР вважає доцільним:

- поглиблювати міжфакультетську співпрацю для подання на конкурси спільних проєктів науково-дослідних робіт;
- сприяти студентській науковій роботі з підготовки стартапів;
- забезпечити реєстрацію вчених Університету для отримання ідентифікаторів ResearcherID, ORCID, Google Scholar;
- створити електронну базу проведених і запланованих наукових конференцій, базу діючих угод про співробітництво, базу науковців з України та світу для залучення до експертиз;
- штатним працівникам Університету зазначати у наукових публікаціях афіліацію “Львівський національний університет імені Івана Франка” на першій позиції;
- розробити стратегію захисту інтелектуальної власності Університету: права на винахід, на корисну модель, авторські права;
- забезпечити виконання плану підготовки докторів наук і докторів філософії через докторантуру та аспірантуру;
- залучати до виконання НДР на умовах сумісництва наукових і науково-педагогічних працівників, котрі за останні два роки опублікували наукові статті, патенти, монографії, підручники (загальна кількість статей, патентів, монографій, підручників / статей у виданнях з імпаکت-фактором, патентів іноземних держав, монографій, опублікованих у закордонних виданнях / статей у виданнях, що включені у наукометричні бази, патентів України на винаходи, монографій, опублікованих у вітчизняних виданнях): гол. наук. співроб. – 5/2/2, пров. наук. співроб. – 4/1/2, ст. наук. співроб. – 3/0/2, наук. співроб. – 2/0/1, мол. наук. співроб. – 1/0/0 (підручники, експертні висновки і патенти України на корисну модель прирівнюються до статей у фахових виданнях України);
- зараховувати за сумісництвом фахівців сторонніх організацій до виконання держбюджетних тем лише за рекомендаціями вчених рад факультетів і науково-технічних рад наукових підрозділів Університету.

Голова Науково-технічної ради
академік НАН України, професор

Роман ГЛАДИШЕВСЬКИЙ